

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Jelen és jövőbeni jogalkotói elképzelések, kapcsolódó pályázati lehetőségek

Udvari Zsolt

FM Horgászati és Halgazdálkodási Főosztály

Kisszerszámos halász mesterség hagyománya, mint turisztikai lehetőség –
szakmai fórum, Kislépték Egyesület

Csongrád, 2016. június 10.

Kiindulási állapot:

a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény

- halászat-centrikus (a horgászatot – történeti szempontból helyesen, de mára elavult módon – a halászat részeként kezelte)
- zsákmány-centrikus (bármely fogási tevékenység céljának csakis a halhús megszerzését tartotta) szabályozást adott
- a fenntarthatóság gyakorlati megalapozását nélkülözte (valódi gazdálkodás helyett egyoldalú használat)
- a területi és személyi hatályt saját maga lekorlátozta

ELAVULT,

a megváltozott társadalmi elvárásokhoz már nem volt megfelelő

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény (Hhvtv.)

- Magyarország halgazdálkodási vízterületeinek halállománya nemzeti kincs, természeti érték és fontos gazdasági erőforrás, amelyet a társadalomnak védenie kell, hasznosítását pedig a természetes megújulást elősegítve a fenntarthatóság szempontjai szerint kell tervezni és megvalósítani.
- A halgazdálkodási vízterületek halgazdálkodási hasznosítása során a horgászat és a horgászturizmus fejlesztése elsőbbséget élvez más hasznosítási módokkal szemben. A rekreációs halászat is más halgazdálkodási hasznosítási módnak minősül.
- Halgazdálkodási vízterületen élő hal tulajdonjoga az államé, kifogásával kerül a jogosult, vagy az általa feljogosított tulajdonába.
- Kiterjesztett területi és személyi hatály.
- Halvédelem szerteágazó módon: élőhely, szaporodás, halmentés, felelős és tervezett halgazdálkodás, kvóta, hatékony halörzés, állatvédelmi szempontok érvényesítése.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Halgazdálkodási jog – a Hhvtv. újdonságai

A halgazdálkodási jog alapértelmezetten a Magyar Államé,
de:

- többségi önkormányzati medertulajdon esetén ex lege ÖK

A halgazdálkodási jog átengedése

- Vagyonkezelés
 - Csak különleges rendeltetésű vízterületen
 - Csak állami tulajdonú szervezet, költségvetési szerv
- Tulajdonosi haszonbérlet 100%-os medertulajdon esetén
- Előhaszonbérlet 50% feletti medertulajdon esetén
- Haszonbérleti pályázat
- Kijelölés (csak országos horgász érdekképviselői szerv)

Halfogásra jogosító állami okmányok

- Turista állami jegy bevezetése (2014. 05. 01.)
 - NÉBIH honlapon, on-line vásárolható, nyomtatható. QR-kód azonosító
 - Évente 1 alkalommal, 90 napig érvényes, 1 bottal horgászhat, hasznosító döntése, hogy ad-e területi jegyet
- Állami halászjegy, állami horgászjegy (13 hónapra!)
- Fogási napló
 - Ellenőrzési dokumentum
 - Alapvető tájékoztatás a fogási mennyiségekről
- Halászati engedély: ~~kereskedelmi~~, ökológiai, egyéb

Területi jegy: nem állami okmány!

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A halgazdálkodási jog és jogosultjai

HALGAZDÁLKODÁSI
JOG

Halgazdálkodásra
Jogosult

Halfogásra jogosult

Állam, önkormányzat
halgazdálkodási jog tulajdonos

Tulajdonosi
haszonbérő
Haszonbérő

Halászati engedély birtokos
Állami jegy és területi jegy
birtokos

A szabályozás főbb elemei

2013. évi CII. törvény a halgazdálkodásról és a hal védelméről

133/2013. (XII. 29.) VM rendelet
44/2015. (VII. 28.) FM rendelet
89/2015. (XII. 22.) FM rendelet
90/2015. (XII. 22.) FM rendelet

314/2014. (XII. 12.) Korm.
rendelet

Hatóságokat kijelölő Korm.
rendeletek

Helyi
horgászrendek

Állami
halgazdálkodási
feladatok támogatása

Hatóságok
megerősítése

A Hhvtv. előírásai a rekreációs célú halászatra

- A „hivatásos” (kereskedelmi, valamint az ökológiai célú, szelektív) halászat és a rekreációs célú („kisszerszámos”) halászat szétválasztása.
- Egyes halászati eszközök alkalmazásának korlátozása (pl. nyakzó háló – tiltott halászati eszköznek minősül).
- A halfogásra jogosító okmány az állami halászejegy, mely át nem ruházható, egy személynek, egy naptári évben csak egy adható. Halászat rendje szerint: + fogási napló, ter. jegy.
- Az állami halászejegyet a halgazdálkodási hatóság adja ki (korm. hivatal).
- Állami halászejegyet az a személy kaphat: korábban volt állami halászejegye, vagy állami halászvizsgával rendelkezik. Nem kell halászvizsgát tenni, aki halász szakmunkás-képesítéssel, vagy felsőfokú halgazdálkodási szakirányú végzettséggel rendelkezik.
- Az állami halászejegy díj ellenében váltható (2000 Ft).
- SZÁK-program nyilvántartása tartalmazza az állami halászejegyeseket is a nyomon követhetőség érdekében (pl. visszavonás dátuma, eltiltás időtartama).
- Visszavonás: pl. halvédelmi bírság, vagy tiltott eszközzel vagy módon halászik.
- Pótlás: elvesztés, vagy megsemmisülés esetében – díj ellenében.

A Hhvtv. meghatározó módosításai a (rekreációs célú) halászatra

2015. május 5-től hatályos:

- 41. (3) Mentesül az állami halászszygy díjának megfizetése alól a 70. életévét betöltött személy. (OKÉ)
- 74. (8) Kereskedelmi célú halászati engedély a 2016-os naptári évre, valamint az azt követő naptári évekre nem adható ki. – Ezzel 2016. január 1-jével megszűnt a kereskedelmi célú halászat.

2015. november 27-től hatályos:

24. (1) Az államot megillető halgazdálkodási jog átengedhető
(...haszonbérleti szerződéssel...)

ba) a miniszter általi kijelölés útján a horgászok és a horgász egyesületek országos
érdekképviselőjét és koordinációját ellátó, bírósági nyilvántartásba vett szervezet részére,

Tervezett törvénymódosítás 2016 őszére:

A bemutatói célú halászati engedély jogintézményének megteremtése (hagyományőrző rendezvények, skanzen jellegű tevékenységek lehetőségét teremti meg (Vonyarci 40 Halász Ünnepe, Tihanyi Gardália, Tatai Öreg-tavi Nagyhalászat stb.).

A halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet (Vhr.)

- Az állami halászejegy **1 db, legfeljebb 16 m² háló területű aktív halászeszköz, és 3 db, az engedélyes azonosítására alkalmas jelöléssel ellátott, legfeljebb 2 méter karika átmérőjű varsa egyidejű alkalmazására** jogosít fel.
- A varsákat úgy lehet alkalmazni, hogy az **eszközök között mért távolság sehol nem lehet kevesebb** az alkalmazott varsa és terelő elemei teljes hosszának tízszeresénél, de legalább **50 méternél**.
- **Horgászokkal azonos napi kvóták vonatkoznak a rekreációs halászra: állami halászejeggyel rendelkező személy** nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a **napi darabszám-korlátozás alá tartozó őshonos halfajokból naponta fajonként 3 darabot, összesen legfeljebb 5 darabot foghat ki.** A kifogott halat korábban kifogottal kicserélni tilos. **Állami halászejeggyel a napi darabszám-korlátozással nem érintett őshonos halfajokból naponta összesen 10 kg-ot foghat ki.**
- Az állami halászejeggyhez kiadott **fogási naplót** legkésőbb a fogási naplón feltüntetett tárgyévét **követő év február 28. napjáig kell leadni a halgazdálkodásra jogosultnál.**
- Területi jegy: a Vhr. szerint alkalmazható halász eszközöket, a halgazdálkodásra jogosult által meghatározott területi és eszközbeli korlátozásokkal.

A halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet (Vhr.) módosítása

A Vhr. meghatározó módosításai (56/2015. (IX. 24.) FM r. - 2015. szeptember):

- 18. (1a) Az állami halászszejegy kiadásának napjától kezdve a következő év január 31. napjáig érvényes. (OKÉ)
- 28/A. (1) Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen egy személy egyidejűleg horgászati és rekreációs halászati tevékenységet nem végezhet.
- Az állami halászszejegy és a halász fogási napló díja 2016-ban sem változott.

A halgazdálkodási vízterület különleges rendeltetésűvé nyilvánításának szabályairól szóló 44/2015. (VII. 28.) FM rendelet

A rendelet 2015. október 1-jén lépett hatályba

Hhvtv. 16. (6.)

A halgazdálkodási vízterület közérdekből

- a) a génállomány megőrzése érdekében,
 - b) a természetvédelmi érdekek érvényesítése miatt,
 - c) oktatási és kutatási célból, vagy
 - d) országos jelentőségű turisztikai érdekek érvényesítése miatt
- különleges rendeltetésűvé nyilvánítható.

Különleges rendeltetésű vízterület a Gemenci-ártér, ahol a Gemenc Zrt. és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a vagyonkezelője a halgazdálkodási jognak, és itt adnak ki kishalászoknak területi jegyet.

A halgazdálkodási és a halvédelmi bírságról szóló 314/2014. (XII. 12.) Korm. rendelet

Halvédelmi bírság

- jogosulatlan halászat (50-300 eFt, 1-3 év eltiltás), nem megengedett eszközök használata, korlátozásokat nem betartók szankcionálása, kíméleti terület védelme, jogosulatlan hal-eladás kontrollja stb.

Halgazdálkodási bírság

- hasznosítók kontrollja a szankcionálás lehetőségével: csak állami halászejegyre adható ki területi jegy, halgazdálkodási terv, halászati őrzés, halmentés stb.

Mindezek hozzájárulnak a halban gazdag vizek kialakításához és fenntartásához, így közvetve a horgászturizmus megalapozásához is!

Az államot megillető halgazdálkodási jog vagyongazdálkodásba, pályázati úton történő haszonbérbe, valamint alhaszonbérbe adásának egyes szabályairól szóló 89/2015. (XII. 22.) FM rendelet

- (3) A pályázaton a következő jogi személyek vehetnek részt:
 - a) a helyi önkormányzat,
 - b) a halgazdálkodási, illetve horgászati **vagy hagyományőrző, rekreációs célú halászati céllal létrehozott és a pályázat benyújtását megelőző év utolsó naptári napján legalább két teljes éve bejegyzetten működő és nyilvántartott halgazdálkodási vízterület halgazdálkodási hasznosításával kapcsolatos tevékenységet folytató civil szervezet, valamint**
 - c) az a gazdálkodó szervezet,
 - ca) amelynek bevétele a pályázat benyújtását megelőző két adóévben több mint fele részben nyilvántartott halgazdálkodási vízterület hasznosításával kapcsolatos tevékenységből származott, vagy
 - cb) amely a pályázat benyújtását megelőzően lezárt adóévvel nem rendelkezik, de vállalja, hogy a pályázat benyújtásának évét követő 5 évben bevétele több mint fele részben nyilvántartott halgazdálkodási vízterület halgazdálkodási jogának haszonbérleti hasznosításával kapcsolatos tevékenységből fog származni.

Az államot megillető halgazdálkodási jog kijelöléssel történő átengedésének, valamint alhaszonbérbe adásának részletes feltételeiről szóló 90/2015. (XII. 22.) FM rendelet

A 2015. november 27-én hatályba lépett Hhvtv.-módosításhoz kapcsolódik.

Célja:

meghatározott közérdek (horgászati hasznosítás országos szintű biztosítása) esetén az államot megillető halgazd. jog kijelöléssel, azaz a pályázati eljárást mellőzve történő átengedésére, valamint alhaszonbérbe adására.

- a horgászok és a horgász egyesületek országos érdekképviselőjét és koordinációját ellátó, bírósági nyilvántartásba vett szervezet (a MOHOSZ) kezdeményezheti írásban;
- A MOHOSZ a halgazdálkodási jogot tagszervezete, tagszervezetei, tagszervezetének vagy tagszervezeteinek tagegyesülete, tagegyesületei részére alhaszonbérbe adhatja.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági feladatainak meghatározásáról szóló 68/2015. (III. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 406/2015. (XII. 15.) Korm. rendelet

- összevont állami horgászjegy és fogási napló kiadásának, terjesztésének új alapokra helyezése (a NÉBIH adja ki és a MOHOSZ terjeszti);
- a halász állami jegyet és fogási naplót továbbra is a kormányhivatalok halgazdálkodási hatósága adja ki;

Rekreációs fogások értékesítése

- **Nincs olyan általános érvényű jogszabály, amely európai szinten tiltaná a szabadidős fogások értékesítését, mind a FAO irányelvei, mind az EU-s joganyag szellemisége, mind a tagállamok többségének gyakorlata ez ellen szól.**
- **Ezzel összhangban a jelenlegi magyar szabályozás (Hhvtv. 58. §) értelmében a nyilvántartott halgazdálkodási vízterületről származó hal vagy haltermék csak fogási tanúsítvánnyal kerülhet kereskedelmi forgalomba, fogási tanúsítványt pedig csak az ökológiai célú szelektív halászati engedéllyel rendelkező kaphat.** Ezt a lehetőséget jelenleg a jogalkotó nem kívánja bővíteni a rekreációs halászat és horgászat irányába, ugyanakkor a lakosság halfogyasztási igényeinek kielégítése céljából nem minősül kereskedelmi forgalomba hozatalnak a falusi vendégasztal-szolgáltatást nyújtó által jogszerűen kifogott hal étkezési szolgáltatásként történő értékesítése.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A 2014-2016. években kiadott állami halászbjegyek megyénkénti bontásban

	2014. év	2015. év (törtév)	2016.
Baranya	13	14	0
Bács-Kiskun	169	149	21
Békés	163	161	198
Borsod-Abaúj-Zemplén	298	290	101
Csongrád	31	20	15
Fejér	37	32	21
Pest	35	24	9
Győr-Moson-Sopron	224	216	159
Hajdú-Bihar	90	81	34
Heves	2	0	8
Jász-Nagykun-Szolnok	8	7	27
Komárom-Esztergom	4	6	0
Nógrád	1	1	2
Somogy	17	24	13
Szabolcs-Szatmár-Bereg	126	102	64
Tolna	123	108	73
Vas	3	4	3
Veszprém	0	0	0
Zala	56	48	10
Σ	1400	1287	758

A 2016. évben kiadott területi halászbjegyek a Tisza folyón és a Körösökön

Körösök és Tisza folyó						
Hasznosító:	Vízterület neve:	Rekreációs halász területi jegyek				Horgász éves jegy*
		Típusa	Ár (Ft)	db	Eszköz korlátozás	
Körösvidéki Horgász Egyesületek Szövetsége	Fekete-, Fehér-, Kettős-Körös teljes szakasza		40 000	30	csak 3x3 emelőháló	25 000
	Hármas-Körös középsővíz + csatornák		40 000	20		20 000
	Hármas-Körös alsóvíz + csatornák		40 000	30		20 000
	Sebes-Berettyó + csatornák		40 000	30		30 000
	Hortobágy-Berettyó + csatornák		40 000	50		
	Élővíz-csatorna, Dánfokéri-csatorna egyben		40 000	10		16 000
Sporthorgász Egyesületek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közhasznú Szövetsége	Tisza folyó 494-638 fkm-ig	varsa	33 000	fkm-enként 1 db	3 db varsa	18 000
		emelőhálós	25 000		csak 3x3 emelőháló	
Zabos Géza Horg.Egy.	Tisza folyó 477-494 fkm	saját tagoknak	30 000			25 200
		nem saját tagoknak	48 000			
Tisza-tavi Sporthorgász Közhasznú Nonprofit Kft.	Tisza-tó, Tisza folyó 403,2-440	nincs kiadva				
Közép-Tisza-vidéki HESZ	Tisza (266,5-404,0 fkm közötti szakasz)	nincs kiadva				
	Tisza folyó 266,5-258 fkm.					15 000
Horgász Egyesületek Csongrád Megyei Szövetsége	Tisza folyó Csongrád megyei szakasza 258-160 fkm	nincs kiadva				

Pályázatok, támogatási lehetőségek - MAHOP

MAHOP 1.1. intézkedés:

Natura 2000 területek kezelése és a természetes vizek rehabilitációja, beleértve az ívási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását.

Célok és támogatható tevékenységek:

- A biodiverzitás megőrzése ívóhelyfejlesztés, -létrehozás és -helyreállítás támogatásával.
- A vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítása.
- **A természetes vizek rehabilitációja az invazív, idegenhonos halfajok visszaszorítására irányuló tevékenységekkel.**
- A természetes vizek helyes halgazdálkodási célú kezelésére szolgáló szaktanácsadás támogatása.
- A vízi biológiai sokféleség és a vízi ökoszisztémák védelme és helyreállítása.
- Kedvezményezettek: Halgazdálkodási vízterületek haszonbérleti önállóan, vagy halgazdálkodási kutató intézménnyel közösen.
- Társfinanszírozás mértéke: Az elszámolható költségek 50%-a támogatható (75%-át az ETHA, 25%-át a nemzeti költségvetés biztosítja).

A kiemelt elem közvetlen lehetőséget biztosít a halászok aktív részvételére az ezen intézkedés keretében indított programokban.

Pályázatok, támogatási lehetőségek - NEMZETI

Hhvtv. 63. § (3) – a halgazdálkodásból származó bevételt a miniszter a következőkre fordítja:

- b) őshonos halállományt veszélyeztető, tájidegen vagy invazív halfajok és halfogyasztó gerinces állatfajok gyérítése, riasztása,
- d) természetes ívőhelyek, vermelőhelyek megőrzése, rekonstrukciója,
- e) új ívő- és vermelőhelyek kialakítása,
- h) halászati őrzés támogatása, fejlesztése,
- j) halgazdálkodási tárgyú tankönyv-, szakkönyv- és folyóirat-kiadás támogatása,
- **n) magyar halászati hagyományok és kultúra megismertetése, népszerűsítése érdekében tartandó rendezvények támogatása,**
- **o) halételek és halfogyasztás népszerűsítése, az ezek érdekében tartott rendezvények és a tudatformálás támogatása,**

*A **kiemelt tételek** közvetlenül érintik a halászokat és kishalászokat, de területismeretük és szakértelműk révén az élőhely-fejlesztésben és a halászati őrzésben is komoly szerepet vállalhatnak, ha erre megvan az igény az aktuális halgazdálkodók részéről.*

- Törvénymódosítási javaslat 2016 őszre:
- **t) halat, horgászatot, valamint halászatot bemutató muzeális gyűjtemények, illetve bemutató intézmények, épületek, létesítmények létrehozásának támogatása,**

A bemutató létesítményeknek lehet része bemutató halászatot is biztosító csoport!

Mi szükséges ahhoz, hogy a részletes szabályok a rekreációs célú halászat fejlesztését jobban segíthessék?

A szabályozás részleteinek társadalmi igényekhez igazítása a gyakorlatiasság, a megvalósíthatóság, a fokozatosság figyelembevételével úgy, hogy közben a törvényi szinten lefektetett, és továbbra is elfogadottnak tartott alapvető célkitűzések ne sérüljenek.

Ehhez a jogalkotó minden érdemi észrevételt, javaslatot örömmel fogad az összes érintett és érdekelt részéről!

Ötlet: TUHIR mintájára turista állami kishalász jegy, vagy bemutató tó (haltermelési létesítmény).

Más OP-k: „Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” (TOP-1.2.1-15), illetve akár a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP) is lehet nézelődni.

A scenic landscape photograph showing a sunset or sunrise over a body of water. The sky is filled with soft, wispy clouds in shades of blue, orange, and yellow. The sun is low on the horizon, creating a bright glow. In the distance, a small lighthouse with a red light is visible on the water. The foreground shows the calm water reflecting the sky and the distant land.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

zsolt.udvari@fm.gov.hu